

STICHTING WELZIEN WAJIR

JAARVERSLAG 2025

De Stichting heet statutair: Stichting Welzijn Wajir (SWW) en is gevestigd in Wilnis, Gemeente De Ronde Venen. De Stichting heeft ten doel

- Het bieden van hulp in de ruimste zin van het woord aan de inwoners van Wajir en omgeving, een plaats in noordoost Kenia. Deze hulp heeft vooral betrekking op het gebied van gezondheidszorg, voedselvoorziening, welzijn en onderwijs. De hulp kan rechtstreeks worden geboden, maar ook door ondersteuning van reeds ter plekke actieve hulpverlening. De Stichting maakt zo mogelijk gebruik van betrouwbare en competente contactpersonen ter plaatse.
- Het verrichten van handelingen die met het bovenstaande verband houden in de ruimste zin.
- Voorlichtingsactiviteiten over hulp in Kenia, in het bijzonder over de regio Wajir, op het gebied van gezondheidsvoorzieningen, voedselvoorziening, welzijn en onderwijs, maken een integraal onderdeel uit van de doelstelling van de Stichting.

De stichting werkt onder andere samen met de stichting CCHO en met De Wilde Ganzen.

Bestuurssamenstelling

Voorzitter
Secretaris-penningmeester
Bestuurslid

Ad Groeneveld, huisarts in ruste
Inge Gransbergen
Dr. Paul Veldhuijzen

Verder zijn aan de Stichting verbonden

Beheer website
Wajir Shop

Harry de Haan
Angèle en Alex Smit

Foto voorblad: Abdi Billow is al sinds 2006 (20 jaar) onze partner.

Stichting Welzijn Wajir

Secretariaat: Waterhoenlaan 27
3645 JR Vinkeveen
Email: info@wajir.org

Website: www.wajir.org
Bank: NL97INGB0007666512
KvK: 41265703

Vorig jaar schreven we over ons streven naar opvolging om het werk van de stichting te laten voortzetten; juist nu Wajir zich ontwikkelt maar ook grote tegenslagen ontmoet zoals droogte en anderte klimaatproblemen. Dit proces is nog gaande. Ieder met interesse en motivatie is welkom. Onze bestuursleden hadden destijds geen enkele ervaring maar we hebben met veel plezier de stichting naar haar 30 jarige bestaan kunnen brengen. We zoeken onder andere ook bij instituten en organisaties die affiniteit hebben met ontwikkelingssamenwerking, tropische landbouw, klimatologie en dergelijke. Bijvoorbeeld een beleidsmedewerker met twee assistenten of studenten. Er kan ervaring worden opgedaan in samenwerking met mensen uit een ontwikkelingsland. Wij hebben gemerkt hoe verrijkend dit voor ons zelf is geweest.

Dankzij ons langdurig bestaan en ervaring kunnen we ook personen en instanties aan elkaar verbinden. Zo hebben we regelmatig de aandacht kunnen vestigen op het werk van SEKEM in Egypte. ****)

De actuele situatie in Wajir.

Op zich ontwikkelt Wajir zich goed. Het is er rustig en vredig. Het ziekenhuis bijvoorbeeld wordt groter en krijgt moderner apparatuur.

Maar het kernwoord is helaas opnieuw DROOGTE ! Af en toe afgewisseld door heftige regenval met overstromingen en wateroverlast waardoor mensen en dieren verdrinken. Door de droogte is er voedselschaarste voor mens en dier. Wij proberen om een structurele bijdrage te leveren en wel in de vorm van watertechnologie.

In het verleden kregen wij het verzoek uit Wajir om hulp in de vorm van kennis omtrent watertechnologie. Dankzij een legaat van een vriendin kunnen we nu wel aan dit verzoek voldoen en konden we (via de Wilde Ganzen) contact hebben met CEW uit Leeuwarden om

de situatie in de county ('district') Wajir in kaart te brengen. Dit is een noodzakelijke basis om later verbeteringen te kunnen realiseren.

Vorig jaar noemden we de tegenvaller dat het ministerie van BUZA de veiligheid in Wajir nog altijd code rood toekent. De welwillende en creatieve oplossing van CEW heeft goed gewerkt: dank zij hun contact met mevrouw Caroline Jelangat van de universiteit van Nairobi hebben twee Keniaanse studenten het veldwerk in Wajir uitgevoerd en met wekelijks contact via internet met twee studenten in Leeuwarden hebben zij de eerste twee fasen van het onderzoek inmiddels afgerond. Onze partner Abdi Billow en de county-regering hebben met hun grote kennis van de lokale situatie en de persoonlijke contacten een belangrijke bijdrage aan het onderzoek kunnen leveren.

Het 'Wajir-team' van het CEW waterproject

De county Wajir bestaat uit zes districten. De onderzoekers hebben drie daarvan onder de loupe genomen en de bestaande voorzieningen zoals waterputten, 'boreholes' (diepe boorgaten) alsook de verspreiding en de technische toestand onderzocht. Dit alles in goed overleg met de plaatselijke bevolking. Uiteraard is ook gekeken naar de kwaliteit van het drinkwater zoals vervuiling en smaak. Veelal bevat het water veel zout of fluor. Ook is de smaak soms slecht. Voorzieningen hiervoor zijn doorgaans prijzig. Met instellingen voor gezondheidszorg is gezocht naar eventuele relatie tussen de waterkwaliteit en gezondheidsklachten. Overigens heeft de omvang van het gebied van de county de onderzoekers wel verrast. De county is ongeveer 1,5 maal de oppervlakte van Nederland. Tenslotte zijn adviezen gegeven omtrent verbeteringen van het systeem en de installaties. CEW maakt op basis van deze ervaringen een nieuw plan voor de volgende fasen van het project. Aan wie interesse heeft in het rapport is kunnen wij een kopie doormailen.

In 2025 heeft onze partner John King'ori een stage gevolgd bij VolontariA in Forli (Italië). Bij die gelegenheid heeft hij een bezoek gebracht aan onze stichting. Gezien zijn grote belangstelling voor biologische land- tuin- en bosbouw hebben wij hem met enkele boerderijen laten kennismaken. Hierbij was ook een volledig geautomatiseerde boerderij. Grasmaaien, koeien voederen en melken verlopen geheel geprogrammeerd. Grote verwondering bij John. Zelfs bij de meest verouderde hobbyboerderij zei hij: "Als deze boerderij in Wajir zou staan zou die veel nieuwsgierige bezoekers trekken."

Herdenking Annalena

Bezoek aan Zuster Teresa Takken

Het bood ons ook de kans om hem Zuster Teresa Takken SFCC te laten ontmoeten; zij is een ordegenote van wijlen 'onze' Zuster Teresanne die lange tijd in Wajir gewerkt heeft en een voorbeeld voor John was. Wij konden samen een dienst meemaken die door Teresa werd geleid.

Ook dit jaar hebben wij Abdi Billow gevraagd om zijn jaarverslag te maken van ons partnercomité Dawn. Wij hebben dat vrij vertaald en in zijn geheel hier opgenomen.

Abdi Billow was een jonge held. Het was in de tijd van hongersnood met veel clantwisten. Op enig moment kwam zijn familie bij Abdi om geld op te halen voor munitie om weer te vechten. Abdi

weigerde :“Ik heb al teveel familieleden verloren. Dit lost niets op.” “Dan schieten we jou dood”. Abdi bleef weigeren en bleef gelukkig ongedeerd. Hij was al jong bezig met vredesactivisme. Toen Dekha Ibrahim ***** de vredesbeweging Wajir Peace and Development Committee (‘Wajir Peace’) oprichtte werd hij leider van Youth for Peace. Samen met Women for Peace en Elders for Peace hebben zij een einde aan het bloedvergieten kunnen maken. Wajir Peace is nog steeds actief om de vrede en de ontwikkeling te dienen. Toen in 2008 de rest van Kenia op de rand van een burgeroorlog stond werd Wajir Peace gevraagd om te helpen bij het verzoeningsproces; en dat terwijl Wajir bekend stond als een gebied vol misdadigers en struikrovers..... Gelukkig had hun missie succes.

EINDEJAARSRAPPORT 2025

Development Agency Wajir–the Netherlands (DAWN)

Ingediend bij: Foundation Welfare Wajir (FWW)

Rapportageperiode: januari – december 2025

Projectlocatie: Wajir County, Kenia

Vrije vertaling DAWN

Development Agency Wajir-the Netherlands (DAWN) biedt dit jaarverslag 2025 aan de Stichting Welzijn Wajir (SWW) aan, waarin de werkzaamheden, problemen, ervaringen en de resultaten worden vermeld.

Met steun van SWW en Volontaria) bood DAWN humanitaire hulp, vredesopbouw en versterking van de samenleving. DAWN bereikte kwetsbare groepen met levensreddende ondersteuning op vier terreinen: toegang tot onderwijs, wetenschappelijk onderzoek naar waterhuishouding, sociale inclusie en capaciteitsopbouw.*

Jarenlang stelde SWW DAWN in staat om in te spelen op behoeften bij humanitaire nood, inclusie van gender / gehandicapten en opbouw van vrede, bestuur en gemeenschap.

Wajir County bleef geconfronteerd worden met complexe problemen zoals langdurige droogte, voedsel- en waterschaarste, met zorgen over levensonderhoud. Ook met de kwetsbaarheid van ouderen/vrouwen/kinderen en onveiligheid op het gebied van seksualiteit en gender.

Onderwijs

DAWN en SWW hebben een aantal weeskinderen geholpen door 75% van hun schoolgeld te betalen. Hoewel in Kenia vrijwel alle kinderen naar basisonderwijs gaan is de toeloop voor middelbare scholen in droge gebieden zoals Wajir aanzienlijk lager dan het nationale gemiddelde van 32%. Door deze beurzen konden die kinderen toch naar het voortgezet onderwijs.

Voedselhulp

Dankzij Sekem

Veilig drinkwater

Het Centre of Expertise Water Technology (CEW Netherlands) en de Universiteit van Nairobi hebben een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de toegang tot schoon en voldoende **drinkwater** in Wajir. DAWN heeft hierbij veel onmisbare hulp geboden.

Het doel van de eerste twee fasen van het project was het verzamelen van de noodzakelijke gegevens over de hoeveelheid, kwaliteit en beschikbaarheid van drinkwater in Wajir. Daarvoor moesten de volgende vragen beantwoord worden:

- 1) Wat is de huidige situatie met betrekking tot drinkwater in Wajir op basis van reeds bekend onderzoek zoals geohydrologische en klimatologische informatie, kaarten en bevolkingsaantallen.
- 2) Welke NGO's en anderen organisaties zijn actief in Wajir County op het gebied van drinkwater?
- 3) Welke oplossingen voor drinkwatertekorten kunnen nu al worden voorgesteld ?

Wajir is een chronisch waterarm gebied. Nationaal is slechts 552 m³ hernieuwbaar zoet water per hoofd van de bevolking beschikbaar en dat is ruim onder de norm van 1000 m³ van waterschaarste. Het onderzoek wil de uitputting van het grondwater in kaart brengen. Dit is cruciaal aangezien klimaatverandering het watertekort naar verwachting zal verhogen en de temperaturen in Afrika sneller stijgen dan het wereldwijde gemiddelde.

De studie biedt een blauwdruk voor een 'klimaatsslimme' water-infrastructuur waardoor het jaarlijks waterverlies door droogte beperkt kan worden.

Uit het onderzoek komen de volgende behoeften naar voren:

- 1) waterzuivering door omgekeerde osmose of andere kostenefficiënte methoden.
- 2) waterinfrastructuren zoals boorgaten en solarisatie, aanleg van waterbekkens en dammen en manieren om het gebruik door mensen en vee te scheiden.
- 3) tappunten waardoor de afstand die vrouwen voor schoon water moeten afleggen wordt verkort en waardoor minder kans op seksueel of gender- geweld.
- 4) voorlichting op het gebied van WASH **)
- 5) technische opleidingen

Gender en handicapinclusie

** Met hulp van Volontaria pakt dit project het 'dubbele stigma' aan waarmee vrouwen en meisjes met een beperking in Wajir te maken hebben.*

*Er werden voorlichtingsbijeenkomsten gehouden om SGVB***) te voorkomen, te melden en doorverwijzingen mogelijk te maken. Er werden loketten opgezet om personen met een handicap te traceren en door te verwijzen naar noodzakelijke diensten.*

Dit volgt uit de 'Bill of Rights' van de grondwet van 2010 die de staat verplicht om sociale zekerheid te bieden aan degenen die zichzelf niet kunnen onderhouden (zie bijlage).

** Punt van aandacht: In Wajir heeft slechts 20% van de vrouwen uit de armste huishoudens toegang tot gekwalificeerde verloskundige hulp door 'blote-voeten- vroedvrouwen'. In rijkere regio's is dit 81%.*

Voedselhulp

DAWN bood voedsel-en waterhulp aan door droogte getroffen huishoudens; met prioriteit aan ouderen, lacterende moeders en huishoudens met een gehandicapte.

Veiligheid, vredesopbouw en sociale cohesie

Wajir is de afgelopen jaren rustig en vredig geweest. Het behoort momenteel tot de veiligste counties van Kenia en het registreerde in 2024 het laagst aantal gemelde misdaden. Dit betekent een belangrijke ommekeer waarbij de stabiliteit wordt toegeschreven aan een sterke lokale politie, goede samenwerking tussen de veiligheidsdiensten en effectieve inspanning van de plaatselijke leiders.

Er werden in de gemeenschap sessies gehouden om SGBV te voorkomen.

DAWN faciliteerde vredesdialogen waarbij ouderen, vrouwen, jongeren en religieuze leiders werden betrokken en trainingen voor gemeenschapsopbouw.

Conclusies

DAWN waardeert de voortdurende samenwerking met SWW. DAWN is van plan om haar werk op te schalen en de samenwerking met partners te versterken.

Financiën

Wij hebben onze partners uitgelegd dat wij het CEW-waterproject van zo'n groot belang voor Wajir vinden, dat we prioriteit aan dit project willen verlenen en dit project zolang mogelijk en zo goed mogelijk willen steunen. Dat houdt in dat we terughoudend willen zijn bij het aangaan van andere projecten. Onze partners zijn het hiermee eens.

Na akkoording zullen de jaarcijfers op de website worden vermeld.

Inkomsten: € 19.436,34

Uitgaven € 50.003,82 hiervan € 1.826,90 kosten (3,6%) en € 48.176,92 voor projecten.

Saldo 2025 - € 30.567,48

NOTEN:

*) Volontaria

is een katholieke hulporganisatie afkomstig uit Forlì in Italië, de plaats waarvan Annalena Tonelli afkomstig is. Zij was een heldin in Wajir en kreeg de UNHCR Nansen Refugee Award van de Verenigde Naties. Zij werd door de regering van Kenia verbannen naar Somaliland maar werd daar in 2003 vermoord. Volontaria richt zich met name op gezondheidszorg, de zorg voor bejaarden en gehandicapten

***) WASH

water, sanitatie en hygiëne.

*****) SGVB

Seksueel en gender-gerelateerd geweld.

******) SEKEM

is een gemeenschap in Egypte voor biodynamische landbouw. Deze is voor Wajir van grote invloed geweest.

******) Dekha Ibrahim

geboren 17-11-1964 in Wajir, was één van de oprichters van het 'Wajir Peace and Development Committee' kortom Wajir Peace. Motto: Geen ontwikkeling zonder vrede en geen vrede zonder ontwikkeling. Mede door haar kwam er een einde aan de vele clantwisten in Wajir. Voor haar werk als vredesactiviste kreeg zij in 2007 de Right Livelihood Award. Een prijs van het Zweedse parlement; algemeen aangeduid als de 'alternatieve Nobelprijs voor de Vrede'. In 2003 overigens ging deze prijs naar Ibrahim Abouleish, de oprichter van SEKEM in Egypte.

Op 7 november 2011 kwam zij bij een auto-ongeval met haar man en chauffeur om het leven. Wij hebben eenmaal een onvergetelijk gesprek met haar gehad en gevraagd of zij haar ideeën te boek wilde stellen maar zij vond dat voor haar als eenvoudige moslima te veel eer....

Velen van u hebben ons gedurende de afgelopen 30 jaar gesteund. Fantastisch!
We merken dat de mensen in Wajir niet alleen met uw financiële steun blij zijn maar ook met de contacten en de aandacht.
Hartelijk dank.

Gebarentaal. Muurschildering op Dovenschool

BIJLAGE

De nieuwe Keniaanse Wet voor Personen met een Handicap 2025.

Hier is een overzicht van enkele onderdelen ervan:

1. Verzorgers van personen met een handicap komen in aanmerking voor belastingvrijstellingen om hun financiële last te verlichten.
2. De pensioenleeftijd voor werknemers met een handicap wordt verlaagd tot 65 jaar.
3. Gezondheidsinstellingen zijn nu verplicht toegankelijke bureaus voor gehandicapten op te zetten, getrainde medische professionals in dienst te nemen voor zorg specifiek voor een beperking, en gebarentaal-getraind personeel te leveren voor dove patiënten.
4. De National Council for Persons With Disabilities (NCPWD) zal controleurs benoemen om toegankelijkheid in gebouwen, straten, openbare diensten, vervoer en informatie te waarborgen.
5. Personen met permanente beperkingen ontvangen een levenslange vrijstelling van inkomstenbelasting zonder verlengingsvereiste.
6. Ouders of voogden van geregistreerde personen met een handicap krijgen vrijstelling van belastbaar inkomen.
7. Organisaties die mensen met een handicap ondersteunen via donaties of gesubsidieerde verzekeringen ontvangen belastingvoordelen, waardoor verzekeraars deelname aan de sociale voorzieningen voor mensen met een beperking stimuleren.
8. Publieke en private instellingen moeten er voor zorgen dat alle ICT-producten en -diensten voldoen aan de Kenya Accessibility Standard.
9. Werkgevers van geregistreerde personen met een handicap zijn vrijgesteld van belastbaar inkomen op loon dat aan deze werknemers wordt betaald.
10. Discriminatie van personen met een handicap brengt nu straffen met zich mee: boetes tot één miljoen shilling of gevangenisstraf tot twee jaar.
11. Het aanzetten tot bedelen bij mensen met een handicap is nu strafbaar gesteld, met straffen tot vijf miljoen shilling of vijf jaar gevangenisstraf.
12. Frauduleuze pogingen om toegang te krijgen tot arbeidsongeschiktheidsuitkeringen worden bestraft met boetes, gevangenisstraf, of beide.
13. Eigenaren van openbaar vervoer die tarieven subsidiëren voor personen met een handicap krijgen belastingaftrek, en gecertificeerde personen met een handicap mogen met openbare dienstvoertuigen rijden.